

Схвалено на засіданні

Вченої ради ДВНЗ УДХТУ

від «05» червня 2020 року

протокол № 4

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ДВНЗ УДХТУ

наказ від _____ 2020 року № 100
К.М. Сухий

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В ДВНЗ «УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ХІМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1. Положення про дистанційне навчання (далі - Положення) в ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет» (далі - Університет) є нормативним документом, який визначає основні засади організації та запровадження дистанційного навчання в Університеті.

1.2. Це Положення розроблено відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014, № 1556-VII);
- Положення про дистанційне навчання (затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 №466);
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.10.2013 №1518 «Про затвердження Вимог до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямками і спеціальностями»;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.08.2002 р. № 450 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів»;
- Положення «Про організацію освітнього процесу у Державному вищому навчальному закладі «Український державний хіміко-технологічний університет».

1.3. Основні організаційні засади системи дистанційного навчання в Університеті формуються навчально-науковим центром Університету на підставі цього Положення та інших нормативних документів.

1.4. Дистанційне навчання - це індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.5. Метою дистанційного навчання в університеті є надання освітніх послуг здобувачам вищої освіти шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій відповідно до державних стандартів

освіти або за програмами підготовки громадян до вступу у навчальні заклади та підвищення кваліфікації працівників.

1.6. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

– **асинхронний режим** – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

– **веб-ресурси навчальних дисциплін (програм)**, у тому числі дистанційні курси, – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;

– **веб-середовище дистанційного навчання** – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

– **дистанційна форма навчання** – форма організації навчального процесу в Університеті, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про відповідний освітній рівень;

– **змішане навчання** – сучасна освітня технологія, що передбачає поєднання аудиторної роботи з елементами технологій дистанційного навчання та базується на нових дидактичних можливостях інформаційних технологій і сучасних навчальних засобів.

– **інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання** – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

– **психолого-педагогічні технології дистанційного навчання** – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

– **синхронний режим** – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

– **система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм)** – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

– **система управління дистанційним навчанням** – програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

– **суб'єкти дистанційного навчання** – особи, які навчаються (учень, вихованець, студент, слухач), та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо);

– **технології дистанційного навчання** – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у навчальних закладах та наукових установах.

2. РЕАЛІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ

2.1. Дистанційне навчання в університеті може реалізовуватися шляхом:

- використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах у тому числі у формі змішаного навчання;
- застосування дистанційної форми як окремої форми навчання.

2.2. Запровадження дистанційної форми навчання в університеті, як окремої форми навчання здобувачів вищої освіти, погоджується з МОН України.

2.3. Термін навчання здобувачів вищої освіти за дистанційною формою має бути не меншим, ніж за денною формою за відповідним освітнім рівнем та відповідною освітньою програмою.

2.4. Кількість здобувачів вищої освіти, що навчаються за дистанційною формою, визначається відповідно до рішення Вченої ради Університету в межах ліцензованого обсягу підготовки (перепідготовки, підвищення кваліфікації, спеціалізації) за відповідною спеціальністю або рівнем підготовки.

При цьому норматив чисельності студентів та слухачів, що навчаються за дистанційною формою (як окремої форми навчання), повинен становити не менше одного викладача на двадцять студентів (слухачів).

2.5. Веб-ресурси, що використовує університет для забезпечення навчального процесу за дистанційною формою навчання, мають проходити процедуру внутрішньої перевірки. Вимоги до веб-ресурсу та системотехнічного забезпечення та порядок проведення перевірки веб-ресурсу визначається окремими методичними рекомендаціями.

2.6. Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання у навчальному процесі Університету приймається Вченою радою Університету.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

3.1. Дистанційне навчання в Університеті реалізується через Сектор дистанційного навчання (далі – СДН) навчально-методичного відділу університету. Основне завдання СДН – реалізація дистанційного навчання в Університеті на рівні довузівської підготовки, вищої освіти, підвищення кваліфікації.

3.2. Інші організаційні структури по впровадженню дистанційного навчання формуються науково-методичною радою університету і діють на підставі відповідних Положень про них, які затверджуються Вченою радою Університета.

3.3. Організація та реалізація навчального процесу з використанням дистанційних форм навчання здійснюється підрозділами Університету: СДН, факультетами, кафедрами тощо.

3.3.1. Сектор дистанційного навчання здійснює:

- координацію дій структурних підрозділів університету у системі дистанційного навчання;
- організацію проведення підготовки, перепідготовки кадрів щодо дистанційного навчання;
- проведення підготовки, перепідготовки кадрів щодо дистанційного навчання з видачею відповідного документу;
- експертну оцінку дистанційних курсів
- планування, організацію та контроль навчання студентів у системі дистанційного навчання;
- планування, організацію та контроль діяльності науково-педагогічних працівників кафедр у системі дистанційного навчання.

Сайт СДН (за електронною адресою <http://do.udhtu.edu.ua>) використовує платформу Moodle (Modular Object Oriented Distance Learning Environment) – систему програмних продуктів CLMS (Content Learning Management System), дистрибутив якої вільно розповсюджується за принципами ліцензії Open Source, та забезпечує доступ до матеріалів дистанційних курсів та містить необхідну інформацію щодо організації дистанційного навчання для студентів та викладачів.

3.3.2. Факультети:

- впроваджують та підтримують технології дистанційного навчання у відповідних формах навчання;
- здійснюють організаційну та контролюючу функції відносно застосування дистанційного навчання на відповідних спеціальностях;
- планують впровадження дистанційного навчання та застосування технологій дистанційного навчання у всіх формах навчання;
- надають СДН дані щодо результатів навчального процесу.

3.3.3. Кафедри:

- визначають викладачів, які створюють та супроводжують дистанційні курси;
- розробляють дистанційні курси із відповідним забезпеченням електронними навчально-методичними матеріалами та забезпечують викладання цих курсів на відповідних спеціальностях;
- планують підвищення кваліфікації викладачів, залучених до роботи з технологіями дистанційного навчання;
- впроваджують технології дистанційного навчання в процес підготовки здобувачів освіти всіх рівнів та форм навчання;
- розробляють необхідне навчально-методичне забезпечення дистанційних курсів для запровадження дистанційної форми навчання, як окремої форми навчання.

3.4. Учасники навчального процесу з застосуванням дистанційних технологій.

Учасниками навчального процесу, що відбувається за дистанційною формою навчання, або з використанням елементів дистанційного навчання є

- науково-педагогічні працівники (далі за текстом - викладачі),
- адміністративно-управлінський персонал, (системні адміністратори, програмісти та інші фахівці з інформаційних технологій, адміністратори дистанційного навчання),
- інженерно-технічний та допоміжний персонал диспетчери, лаборанти тощо (далі за текстом - персонал);
- особи, що навчаються (далі за текстом - студенти).

3.5. Права та обов'язки учасників навчального процесу.

3.5.1. Викладачі відповідно до своїх посадових обов'язків забезпечують:

- розроблення і своєчасне оновлення змістовного, дидактичного та методичного наповнення веб-ресурсів навчальної дисципліни;
- реалізацію навчальних заходів, передбачених навчальною програмою, включаючи консультації, семінари, дискусії, лекції тощо, як в синхронному, так і асинхронному режимах з використанням графічного, аудіо - та відео-форматів;
- індивідуалізацію навчального процесу шляхом вчасної адаптації педагогічного сценарію та підвищення мотивації студента;
- проведення контрольних заходів;
- консультування студентів під час навчання, підготовки індивідуальних завдань та випускних робіт;
- надання аналітичних звітів щодо результатів виконання студентами навчальних програм керівнику СДН.

3.5.2. Викладачам які забезпечують підготовку дистанційних курсів можуть бути встановлені надбавки, здійснене преміювання та інші форми заохочення.

3.5.3. Викладачі можуть забезпечувати навчальний процес за технологіями дистанційного навчання, перебуваючи у будь-якому місці України або за її межами, у разі наявності якісного телекомунікаційного зв'язку та відсутності порушення Правил внутрішнього розпорядку університету.

3.5.4. Викладачі та методисти, що забезпечують організацію дистанційного навчання, як окремої форми навчання, повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання (не рідше одного разу на 5 років та обсягом не менше 108 академічних годин). Кваліфікація працівників, які підвищували свою кваліфікацію, має бути підтверджена відповідним документом про підвищення кваліфікації.

3.5.5. Адміністративно-управлінський персонал забезпечує:

- координування дій всіх структурних підрозділів, які забезпечують навчальний процес з використанням технологій дистанційного навчання;
- моніторинг якості організації навчального процесу за дистанційною формою навчання та результатів навчання студентів;
- контроль за рівнем нормативно-правового, організаційного, науково-методичного, кадрового, системотехнічного та фінансового забезпечення дистанційного навчання.

3.5.6. Інженерно-технічний персонал забезпечує:

- безперебійне функціонування апаратних засобів, телекомунікаційного і програмного забезпечення;

- розроблення і оновлення веб-ресурсів у програмному забезпеченні платформи дистанційного навчання;
- розроблення додаткових елементів програмного забезпечення;
- підтримку високої якості інформаційно-комунікаційної складової веб-ресурсів навчальних програм, цілодобовий доступ до всіх веб-ресурсів та відповідних веб-серверів;
- здійснення заходів щодо збереження і надійного захисту всіх інформаційних ресурсів, які містяться на серверах СДН;
- інші заходи, яких вимагає постійна технологічна підтримка дистанційного навчання.

3.5.7. Допоміжний персонал забезпечує:

- ведення документації, необхідної для нормативно-правового та організаційного забезпечення дистанційного навчання в університеті;
- своєчасну взаємодію між студентами та науково-педагогічними працівниками; ведення листування зі студентами та надання їм організаційної допомоги;
- контроль за виконанням студентами графіку навчального процесу;
- організацію заходів з профорієнтації школярів,
- проведення маркетингових досліджень та PR-заходів.

3.5.8. Студентами, які навчаються за дистанційною формою навчання, можуть бути громадяни України, іноземні громадяни і особи без громадянства, що знаходяться на території України на законних підставах або за її межами.

3.5.9. Прийом на дистанційне навчання здійснюється згідно з Правилами прийому до Університету або іншими документами Університету.

3.5.10. Додатковими вимогами до студентів, які навчаються за дистанційною формою навчання, є:

- наявність постійного доступу до мережі Інтернет та веб-серверів, які забезпечують участь у навчальному процесі в синхронному і асинхронному режимах;
- вміння користуватись сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями на рівні, що забезпечує ефективність навчання з використанням технологій дистанційного навчання.

3.5.11. Студенти, які успішно закінчили навчання за окремими дистанційними курсами, мають право одержати довідку (сертифікат) Університету.

3.6. Навчання осіб із особливими потребами (у тому числі з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, психічними розладами) передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання при здійсненні всіх видів підготовки, включаючи професійно-практичну, з урахуванням особливостей їх розвитку

3.7. Державна атестація при підготовці фахівців за дистанційною формою навчання здійснюється згідно Закону України "Про вищу освіту". Випускникам Університету, які успішно закінчили повний курс навчання за дистанційною формою навчання і пройшли державну атестацію, видаються документи про освіту.

4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

4.1. В Університеті технології дистанційного навчання можуть використовуватись для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи студентів, проведення навчальних занять та контрольних заходів.

4.2. Організація навчання за дистанційною формою навчання під час сесій і в міжсесійний період здійснюється відповідно до графіку навчального процесу та робочих навчальних планів на поточний рік, які доводяться до відома всіх студентів перед початком навчального року деканатом відповідного факультету. Сесія для дистанційної форми навчання (або з елементами дистанційного навчання) – це частина навчального року, протягом якої здійснюються всі форми навчального процесу, передбачені навчальним планом (самостійна робота студента, лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, семінарські заняття, індивідуальні заняття, консультації, практики, контрольні заходи).

4.3. Самостійна робота передбачає використання навчальних матеріалів дистанційних курсів, які студенти одержують через мережу Інтернет (у тому числі із сайту дистанційної освіти Університету) та/або на магнітному носії. Вимоги щодо самостійного вивчення навчального матеріалу конкретної дисципліни визначаються робочою програмою навчальної дисципліни, методичними вказівками, інструкціями і завданнями, що містяться у дистанційному курсі.

4.4. Лекція, консультація, семінар проводяться зі студентами дистанційно у синхронному або асинхронному режимі.

4.5. Лекція - це аудіовізуальна інформація лекційного матеріалу, яку студенти отримують через засоби телекомунікаційного зв'язку.

4.6. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

4.7. Лабораторне заняття проводиться очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях або дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

4.8. До інших видів навчальних занять при здійсненні навчального процесу можуть відноситись ділові ігри, виконання проектів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

4.9. Перелік дисциплін, за якими не допускається дистанційне виконання лабораторних робіт, визначає науково-методична рада Університету.

4.10. Курсові та дипломні проекти (роботи) виконуються студентами самостійно. Студент має право на консультування з керівниками проектів та консультантами через електронну пошту, месенджери, відеоконференції, телефонні дзвінки або очно.

4.11. Проекти (роботи) оформлюються студентами на паперовому носії та в електронному вигляді, надсилаються до навчального закладу поштою і

електронною поштою або подаються особисто, де розглядаються у встановленому порядку.

4.12. Захист проектів (робіт) відбувається очно (а у разі створення правових і організаційних умов та інформаційно-технологічних засобів, що забезпечують гарантований рівень аутентифікації студентів, - дистанційно) перед відповідними комісіями за участю керівника проекту.

4.13. Практична підготовка студентів здійснюється у формі реальної професійної діяльності на тих самих умовах, що і для денної форми навчання.

4.14. Контрольні заходи у студентів дистанційної форми навчання передбачають самоконтроль, поточний та підсумковий контроль.

4.15. Самоконтроль є первинною формою контролю знань студентів, який обов'язково забезпечується структурою та організацією будь-якого дистанційного курсу.

4.16. Основною формою поточного контролю є тестування. Крім того, поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять.

4.18. Оцінювання результатів тестування, практичних та лабораторних робіт відбувається дистанційно у двох режимах:

- автоматизовано;
- безпосередньо викладачем.

4.19. Екзамени та заліки складаються студентами в період екзаменаційних сесій або за індивідуальним графіком навчання студента.

4.20. До розроблення і впровадження механізму аутентифікації учасників процесу дистанційного навчання екзамени та заліки складаються очно або дистанційно у присутності відповідальної особи чи комісії, які матимуть повноваження щодо ідентифікації особи студента.

4.21. Результати семестрового контролю зберігаються в електронному вигляді та дублюються на паперових носіях (відомість).

5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Забезпечення надання освітніх послуг за дистанційною формою навчання з підготовки фахівців усіх освітніх рівнів вищої освіти за акредитованими спеціальностями та підвищення кваліфікації фахівців містить такі складові:

- організаційне забезпечення;
- кадрове забезпечення;
- науково-методичне забезпечення;
- матеріально-технічне та програмне забезпечення;
- інформаційне забезпечення.

5.1. Організаційне забезпечення включає:

– наявність ліцензії на підготовку фахівців з тих спеціальностей, за якими впроваджується (здійснюється) дистанційна форма навчання;

– наявність рішення Вченої ради закладу освіти щодо впровадження дистанційної форми навчання за певними спеціальностями у межах ліцензованого обсягу або за програмами підвищення кваліфікації;

– наявність Положення про дистанційне навчання в Університеті, затвердженого Вченою радою;

– наявність підрозділу Університету з відповідним кадровим, матеріально-технічним та фінансовим забезпеченням, який організаційно і технологічно підтримує навчання за дистанційною формою.

– наявність в Університеті методичної комісії при науково-методичній раді Університету, яка:

а) встановлює відповідність веб-ресурсів навчальних дисциплін вимогам до організації освітнього процесу та рекомендує їх для використання в освітньому процесі;

б) визначає забезпеченість веб-ресурсами кожної зі спеціальностей та надає рекомендації Вченій раді щодо можливості впровадження дистанційної форми навчання за певними спеціальностями, програмами підвищення кваліфікації.

5.2. Кадрове забезпечення включає:

– забезпеченість університету педагогічними, науково-педагогічними працівниками, методистами, які підвищували кваліфікацію з питань організації та використання технологій дистанційного навчання не менше одного разу за останні п'ять років і мають відповідний документ про підвищення кваліфікації;

– забезпеченість Університету науково-педагогічними працівниками із науковими ступенями (вченими званнями), які:

а) розробляють дидактичне наповнення, педагогічні сценарії та методичні рекомендації до веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчальних дисциплін;

б) забезпечують навчальний процес за дистанційною формою.

5.3. Науково-методичне забезпечення включає:

– наявність затверджених навчальних планів з підготовки фахівців за дистанційною формою навчання за визначеним переліком спеціальностей, навчальних програм (планів) підвищення кваліфікації;

– наявність затвердженого переліку видів навчальних занять та контрольних заходів, що здійснюються очно (для кожної спеціальності, програми підвищення кваліфікації);

– наявність критеріїв і засобів контролю якості дистанційного навчання;

– наявність методичних рекомендацій щодо розроблення та використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі.

5.4. Матеріально-технічне та програмне забезпечення включає :

– наявність в Університеті спеціалізованих приміщень (з відповідним апаратним та телекомунікаційним забезпеченням) для організаційного забезпечення та технологічної підтримки освітнього процесу за дистанційною формою навчання;

– забезпеченість СДН та інших підрозділів Університету комп'ютерним та периферійним обладнанням, необхідним для здійснення освітнього процесу за дистанційною формою навчання відповідно до нормативних вимог;

– наявність серверів із цілодобовим режимом доступу для створення, накопичення та передачі даних, необхідних для дистанційного навчання та управління освітнім процесом

– наявність локальної інформаційно-комунікаційної мережі із доступом до мережі Інтернет;

– наявність каналів зв'язку із відповідною пропускнуою здатністю, що цілодобово забезпечують можливість доступу через Інтернет до веб-середовища дистанційного навчання;

– наявність ліцензійного програмного забезпечення або програмного забезпечення, побудованого на програмних продуктах з відкритими кодами:

а) програмне забезпечення загального призначення (операційні системи, системи управління базами даних, управління організацією роботи комп'ютерної мережі, програми чи комплекси захисту інформації, веб-сервери);

б) програмне забезпечення спеціального призначення для: - створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів; - організації освітнього процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

– наявність доступу студентів, науково-педагогічних (педагогічних) працівників та методистів до електронної бібліотеки Університету;

– забезпечення додаткових вимог до центрів дистанційного навчання (далі - центри ДН), що розташовані поза межами Університету (в інших адміністративно-територіальних одиницях):

а) наявність матеріально-технічного та програмного забезпечення центрів ДН, включаючи комп'ютерний клас для навчання студентів за дистанційною формою (кількість комп'ютерних місць із розрахунку: не менше 1 комп'ютера на 10 студентів дистанційної форми навчання);

б) наявність у центрі ДН персоналу, який пройшов підвищення кваліфікації у сфері дистанційного навчання і має відповідні документи;

в) забезпечення доступу студентам, які навчаються в центрі ДН, до всіх необхідних веб-ресурсів навчальних дисциплін Університету.

5.3. Інформаційне забезпечення включає:

– наявність веб-сайту Університету, який забезпечує персоніфікований доступ до:

а) інформації про педагогічні та інформаційні технології навчання за дистанційною формою; методичних матеріалів щодо роботи з веб-ресурсами (дистанційними курсами), демонстраційних версій веб-ресурсів;

б) веб-ресурсів (дистанційних курсів);

в) сервісів, що забезпечують синхронні та асинхронні комунікації;

г) системи управління освітнім процесом за дистанційною формою навчання;

– забезпеченість навчальних дисциплін спеціальностей, навчальних програм підвищення кваліфікації, за якими здійснюється навчання за дистанційною формою, відповідними веб-ресурсами на час подання заяви до МОН України щодо отримання погодження на впровадження дистанційної форми навчання;

– забезпеченість кожної навчальної дисципліни відповідними веб-ресурсами, що рекомендовані методичною комісією Університету для використання в освітньому процесі:

а) методичні рекомендації щодо використання веб-ресурсів, послідовності виконання, особливостей контролю;

- б) навчальні плани, програма курсу підвищення кваліфікації
- в) лекційний матеріал у текстовому вигляді з графіками, малюнками та таблицями;
- г) тести для усіх видів контролю рівня знань (самоконтроль, поточний і підсумковий контроль) із автоматизованою перевіркою результатів або із перевіркою викладачем;
- д) практичні завдання з методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- е) відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів (за необхідністю);
- ж) віртуальні лабораторні роботи з методичними рекомендаціями щодо їх виконання (якщо виконання лабораторних робіт передбачено навчальним планом та якщо не прийнято рішення проводити лабораторні роботи в очній формі);
- з) глосарій термінів навчального матеріалу;
- і) бібліографія та посилання на електронні бібліотеки;
- к) інші навчальні ресурси за необхідністю (мультимедійні лекційні матеріали; віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання; ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання тощо).

6. ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.

6.1. Фінансування діяльності з дистанційного навчання здійснюється у відповідності з діючим законодавством, в тому числі за рахунок:

- коштів державного бюджету;
- замовника освітніх послуг (фізичної або юридичної особи);
- виконання господарчих договорів;
- грантів національних та міжнародних організацій;
- добровільних внесків і пожертв;
- інших надходжень, не заборонених чинним законодавством.

6.2. Фінансові відносини між Університетом, що забезпечує дистанційне навчання, та іншими установами, організаціями, підприємствами, які є замовниками освітніх послуг, здійснюються відповідно до двосторонніх або багатосторонніх договорів.

7. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

7.1. Університет має право здійснювати міжнародне співробітництво в сфері дистанційного навчання, укладати відповідні договори, встановлювати прямі зв'язки з навчальними закладами іноземних держав, міжнародними організаціями, фондами тощо, згідно з чинним законодавством.

7.2. Головними напрямками міжнародного співробітництва Університету у сфері дистанційного навчання є:

– участь у проектах і програмах, спрямованих на входження системи дистанційного навчання Університету до світової освітньої системи, зокрема створення міжнародних віртуальних університетів, до складу яких входять навчальні заклади різних країн;

– участь у проектах і програмах інтегрування національних телекомунікаційних мереж, що задіяні у дистанційному навчанні, в світові науково-освітні телекомунікаційні мережі;

– проведення спільних наукових досліджень щодо розвитку технологій дистанційного навчання;

– надання послуг, пов'язаних із здобуттям освіти за технологіями дистанційного навчання, іноземним громадянам;

– відрядження педагогічних, науково-педагогічних працівників та інших фахівців з метою підвищення кваліфікації з використання технологій дистанційного навчання відповідно до міжнародних договорів України, а також прямих договорів навчальних закладів з іноземними партнерами.

Перший проректор

О.В. Зайчук

Начальник ННЦ

Р.В. Смотраєв

Завідувач навчально-методичним відділом

О.В. Груздева